

ható meg. A legtöbb kár épületekben esett, melyek legnagyobb része vesszőfönás és tapaszolt fallal lévén ellátva, nemcsak hogy most lakhatlan, de rövid időn bizonyára össze is dől. A kaszálók, szántóföldek jégkéreggel vonvák be s az a jövő évi termés fogja csökkenti. A hajlék és élelem nélkül maradtak egyelőre a közönség költéségén a megyeház épületébe helyeztettek el. A kiáradt víz most már ismét medrébe tért.

Sz. Udvartól 1. decz. 8-ról írják: Decz. 4-én egészen d. u. 3 óra feléig nagyon hideg volt, de ekkor hirtelen fordulat állott be, minőre alig lehet emlékezni: esni kezdett és a hideg megszűnt. — 5-én reggel a város között levő folyó úgynevezett Varga-patak — jégtorlás miatt a szombafalvi utcázt egészen elöntötte és kevés híján az alacsonyabb ablakokig fölért a kiáradt víz. A Küküllő még csak az nap, illetőleg a rákövetkező éjjel növekedett nagyra és elöntötte az összes réteket és a Küküllő mellett fekvő szombafalvi utat és házakat. Már 7-én azonban a víz rendes medrébe visszatért. Decz. 6-ra virradó éjjel volt legnagyobb a veszély, mikor a rendőrség és katonaság éjjel-nappal működött a károsodások elhárítására. Különben 1876-ban nagyobb volt az áradás, de decemberben eddig soha sem volt. Nagyobbmértű károsodás és emberáldozat nem fordult elő.

Az árvíz az 1. Kolozsvár városának is kijutott a része. A „Kelet” írja:

14-én a Nagy-Szamos el kezdett áradni, s nem csak fenyegeti előlöntésével a mellette lakókat, hanem tényleg már több helyt ki is öntötte, s több házba be is hatott. Így, az úgynevezett nagyhíd mellett a Szamos balpartján — daczára a meglehetősen magas partnak — a felülről megindult jég a vizet annyira kiszorította medréből, hogy most az eléggé széles utcának legnagyobb része vízben áll, s tartani lehet attól, hogy a víz e helyen a közlekedést megakadályozza. A nagyobb veszély azonban a hídvelei Király-utca alsó részében s a vasúti hídon innen eső városrészen van. Ugyanis a felülről megindult jég a vasúti hídnál torlódván meg, a Porond utcát, a Krizbát kert melletti telkeket s a hídvelei Király-utczában a Zsigmond-térveték szeszgyárán alól eső házak udvarait a víz már elöntötte, s egy néhány épületbe is behatolt. A vasúti hid is nagyon meg van támadva s egyik része egy kis rombolást is szenvedett. Szóval egy formális kis árvíz fenyegeti a Nagy-Szamos alsó része mellett lakókat. Daczára ezeknek azonban, ha csak hirtelen olvadás nem áll be s a városi tanács által a szükséges intézkedések megtételnek, remélhetjük, hogy ezen városrészi lakói egy kis ijedség árán minden nagyobb veszedelemtől megmenekülnek.

KÜLÖNFELEK.

Az árvák és szegények érdekében. A helybeli négyelet, mint egyik felhívás után tudva van, karácson harmad napján a városi szegények és árvák karácsonfáját felállítja a város-ház dísztermében. Szép alkalom a szeretet, a könyörület nemes munkája gyakorlása. Mennyi szegény, hány árva szorul napjainkban a jó szívek segélyezésére. Ruhánémük, tápszerük, pénzbeli adományok által tegyék a szeretet ünnepeit nemes czájánál megfelelően kedvessé. Az adományokat köszönettel fogadják és nyilvánosan nyugtázza a négyelet elnöksége.

A multiszombati fillérestély egyike volt a legszebben s mondjuk, a legfényesebben sikerülteknek. Diszes közönség volt jelen e estélyen. Ott láttuk megynék főispánját is, a vidékről is elegans látogatók voltak. Az estélyt Kelemen Lajosné urasszony és Nagy Leona k. a. zongorajátéka nyitotta meg. A négykeztes előadott s meglepő pontossággal játszott, ügyesen összeállított népdalegyvelegek általános tetszésben részesültek. Dr. Szász István szép felolvasást tartott „Élet a hó alatt és hó felett” czimen. Majd Bartha Józsefné urasszony kedves szavaltata következett; a tiszta szép hangon tartott szavaltatot lelkes tapsokkal üdvözölt a közönség. Gyárfás Győző Jakab Ödönnek egyik költeményét, Tuba Lidit és Pjasa Lajos verseit ismertette meg igen sikerülten. Reményik Kálmán és Fogolyán István urak tündök-kettősei most is nagy tetszést arattak. Végre egy csinos rögtönzést is hallottunk. A jelenlevő házártszék egyike, Maldaner ur a társaság felkérésének engedve zongorához ült és saját szerzeményét egy igen ügyes compositiója egyveleget bámulatos precizóval s meglepő művészi gyakorlatossággal adott elő. A kitünő zongorajáték által nyújtott élvezetet fokozta még azon körülmény is, hogy ezt a közönség egy hadifőll hallotta mely legalább is a ritkább jelenségek közé tartozik. Az egész sikerült estélyt tánczszal zárták be. Az egész estély dicseretére válik a rendezőknek: Császár Domokosné és Nagy Elekne urasszonyoknak. — A jövő szombati estélyt férfiak rendezik.

Mentovich Ferencz meghalt. A vásárhelyi ref. collegium önképző köré a következő gyászjelentést adta ki haláláról: A marosvásárhelyi ref. collegium ifjúsági önképző köre a legmélyebb fájdalommal jelenti szeretett és buzgó elnökének: MENTOVICH FERENCZ tanárnak, f. hó 15-én reggel fél 7 órakor, életének 61-ik évében történt szomorú halálát. Temetése a bol-

dogultnak folyó hó 17-én lesz d. u. 2 órakor. Al-dott legyen emléke!

I. A p u n k ez évi 55-ik számában a közgazdasági bizottságról hozott tudósításunkban az alispáni jelentés nyomán egy szeremjai tüzésről szözlünk, melynél fogva a tulajdonos lett volna gyanúsítva. Az igazságnak teszünk eleget, midőn nyilvánosságra hozzuk, hogy a gyanuval terhelt Seres ter Józsefné ellen a fentebbi okból indított vizsgálatot a kézdí-vásárhelyi kir. törvényszék beszüntette.

Nagy B o r o s y ó n decz. 26-án a felállított iskolai és népkönyvtár javára színielőadással egybekötött zártkörű táncszélyt rendeznek. Előadásra kerül „LILLIOMFI” Szigligetivel.

A Bukarest, Kolozsvár és Budapest közt berendezendő futárvonatok érdekében a kolozsvári iparkamra és a tanács feliratott intézetti a közlekedési miniszterhez; a romániai vasúti csatlakozás teljes kiépítése és megnyitása esetére ugyanis a bukarest-budapesti vonalon a futárvonatot, mely a két végpont között naponként közlekednék, az illető körökben Kolozsvár kikérülésével Gy. Fehérvár és Arad felé akarják elterelni.

Hirdetmény. A karácsoni és újévi ünnepek alkalmából tapasztalatszerűleg tömegesen feladott kocspostai küldemények akadálytalan továbbíthatása czéljából felkérem a t. cz. közönséget, miszerint különösen az utánvételes küldemények valamint egyéb csomagok feladását is, ha ez nagyobb mennyiségben egyszerre történik, az ünnepekkel megelőző napokon lehetőleg jokers eszközölni sziveskedjék. Egyidejűleg saját érdekében figyelemzettem a t. közönséget, miszerint a postára feladandó küldemények tartós csomaglására kiváló gondot fordítson. Egyszerű papírgöngyölet, szivar-ládácskák s lemezpapírdobozok mellőzendők, mivel az ily képen csomagolt küldemények megsérülésnek, sőt tartalmuk megcsönkítésének vannak kitéve és kártérítés ily esetben a postaintézet részéről nem adatik. — Végül a czim, a rendeltetési hely, esetleg utolsóposta, továbbá a czimzett lakásának (utca, házászám, emelet s t. b.) pontos megjelölésével mindenkor a göngyöletre magára irandó és nem a felragasztott külön papírseleltre, miután ilyenek szállításközben többnyire leszakadván, elvesznek és így a küldemények jököri kézbesítését megakadályozzák. — Nagy Szeben, 1879. decz. 14. — A magy. kir. postaigazgató. — F o l l é r t F e r e n c z.

Szebenből írják, hogy Kresztovics Miló nevű irástudó zöldség ültetvényes olvasván egy német lapban földije, Milesics Szvetozár szerencsés kiszabadulását, elhatározta, hogy Disznódon lakó rokonait felkeresi és hét országára szóló díridiót csap ez örömnem emlékére. Be is fogta két zöldségördő szamarát, saraglyáját telerakta az áldomáshoz szükséges elemózsiaival, u. m. négy hízott liba és egy szeb kappannal. Utank indult a félméter magas hóban s talán szerencsésen meg is érkezik rendeltetése helyére, ha a csacsik valahogyan le nem ternek a rendes útról s a setétségben egy mellécsapáson jó széles árokhoz nem érnek. Volt ugyan hid az árkon, de a csacsik se-hogy sem akartak rá lépni, ennek oka pedig az árokban kandikáló hét nagy ordas volt. A szeb atyafi is amint észrevette a farkasokat, eleresztette a négy libát s közé vágott a csacsiknak, azonban oly szerencsétlenül, hogy a gyors mozdulat által a fakó szekér minden pereputyostól az árokba fordult, maga alá temetve az ijedségtől félig holt szeb atyafit. A hét farkas csakhamar neki esett az égből cseppent prédának s lakmározás után szépen odább állottak. A magas hóba bepréslt szegény ültetvényes pedig megviselve bár a lakmározás alatt folyton apadó teher által, de még is ép bőrel vándorolt be másnap Disznódra. Az áldomás persze az elemózsia híjával ez egyszer elmaradt.

A remegő czár. A „Ruszkij Kurier” következőket írja a czárnak Moszkvából való elutazásáról: „A császári vonatnak estl 9 órakor kellett volna Moszkvát elhagyni, de a czár parancsot adott, hogy csak tíz órakor történjék az elutazás. Ekkor a czár Dolgorukov herceggel, a moszkvai kormányzóval egy csukott udvari kocsi-ban a legsebesebb galopban hajtatták a Nakolaj-pályá indóházába. A czári kocsi előtt a moszkvai főrendörmester lovagolt ötszázlovos csendőrral. A kocsi mindkét oldalán 50 kózik-tesztőr lovagolt, a kocsi után pedig a színiú testőr hűszárezerrel, kivont karddal. A Kermeltől egész a pályaudvarig 3 gyalog és négy kózik ezred képezett sorlatot.”

Pétevári tudósítások szerint a czár el leni legújabb merénylet nagy rémületet keltett az egész orosz haute-voléleban. Egyébként az orosz felső körök két párta szakadtak Egyik azt óhajtja és tanácsolja, hogy a czár mondjon le s hagyja a birodalom regenerálásának terhes gondját fiára, a trónörökösre, mert a régi rendszerrel s a mostani elhasznált erőkkal semmire sem lehet menni. Ezen nézetben volna, — mint állítják — maga a megbetegedett czárévis is.

A másik, kevésbé számos és tekintélyes főnemesei párt az ellenkező nézetben van s a trónválságról mitsem akar tudni. Azt mondja, hogy a Romanofok még soha sem hagyták cserben a hatalmat s a czár lemondása igen rossz hatást gyakorolna birodalomszerte, mert még inkább felbátorítaná a romboló elemeket. A czár maga még nem

nyilatkozott egy irányban sem, hanem nagyon komor.

Toldi szerelmének első megrendője József főherceg és neje volt. Mihelyt a könyv megjelent, Knoll könyvtárus által azonnal megküldeték magának s azóta a főhercegnő gyönyörrel olvassa Arany e legújabb remekét. Különbözik nem ez az egyedüli bizonyosság arra, hogy a főhercegi család mily nagyra becsülte irodalmunkat. A főhercegnő a mult télen együtt olvasta urhígyével Jókai műveit s Ráth Mórnak utasítása van, hogy rendszeresen beküldje a főhercegi pár részére a hazai irodalom legújabb termékeit.

Rautmann Frigyes kiadásában „Ország Világ” ezimen egy gyönyörű kiállítás, remek képekkel és műmellékletekkel ellátott nagy lap indult meg. A lap havonként kétszer jelenik meg: az első szám után félve, hírlapjaink között a legelső helyet foglalja el Ara egész évre to fit „Szerkesztői Somogyi Ede.”

Bécsben is nagy a nyomor; naponként 60—70 foglalkozás nélküli szegényt kísérnek be a rendőrséghez. Igy van különben Budapesten is és nem ártana, ha az a pium desiderium, mit bécsi irányadók körökben hangsúlyoznak, nálunk is megvalósulna: nyilvános melegedő szobák a szegények számára.

A k ö s z é n g ö z z á l d o z a t a i. Gyomán f. hó 7-én virradóra három egyén fult meg a köszöngőtől, t. i. egy ifju pár és a férfit édesanyja. Köszönnél jól megrakták kályhájukat, hogy melege tovább tartson, a kürtöt bedugták. A nagy szerencsétlenség mellett különösen részvétet kelt azon körülmény, hogy az ifju pár negyed napja esküdött, illetőleg lépett házassági életre. Rajtuk tehát a „holtomiglan és holtodiglan” fogadás hamar és végzetesen teljesült.

Katonai „bravour.” Három huszár ludat ment lopni Hídegkút községbe. Egy paraszt ember portájáról szerencsésen el is emelték egyet; a ludak gágogására a gazda figyelmeztetést s utána iramodott a három huszárnak, kik futásban kerestek menedéket. A gazda végre utólré a futó tolvajok egyikét, azt azonnal nyakon csipte, be akarta kisélni a körséghez, mit látván a két czinkostárs, vissza fordultak társukat a veszedelmes helyzetből kimentendő. A megmentéssel azonban nem elégedtek meg, hanem mind a három nek állt a paraszt embert elpháolni, mit addig folytattak, míg a szegény ember holtan maradt a küzd. téren. A három vitéz befogatott s most a temesvárkatoná fogházban várják megérdemelt büntetésüket.

E l ő r e l á t á s. X. ur késő este megy haza. Szobalányát még ébren s levelet olvasva találja. — „Hogyan Maris, talán a szeretődötől kaptál levelet, hogy meg ily későn éjjel is olvasgatsz?” — „Nem tagadom úram, attól.” — „Ífát aztán katona a szeretőd?” — „Molinári-baka.” — „De hiszen a katona könnyen eleshetik a háboruban.” — „Van ám nekem otthon czivil is!”

A moszkvai merényletről a következő újabb részletek érkeznek: A császári vonat Simferopolban egy paraszt ember táviratot adott falé szöveggel: „Matema (orosz női név) jön; mália 3 rubel 50 kopek.” A hivatalnoknak felütné e távirat s az épen jelenvolt miniszter Poszjetnek megmutatta, mivel épen 3 óra 50 perczkor indult el a czár Livádiából. — A czimzett, valamint a sürgönyfeladó nem volt található. — Szentpétervárt elfogtak egy embert, a kinél nagy mennyiségű dinamit és a téli palota pontos rajza találatott. A rajz oly korrekte, hogy hozzá hasonló csakis a kastély levéltárában van.

A farkasok. A kisbesztercei lelkes közelebből a kusmai leánygyeházat látogatta meg s visszajövet tiszteletére egy önkényes banderium szegődött hozzá, a mennyiben két farkas csekély távoból egész a község határáig kísérte el. Mire nem jó még a vadászadó?

Az emlékező tehetség élesítése mindig kedvencz tárgyát képezte a paedagogiai vitatkozásoknak. A bécsi paedagogiai kör közelebb egy pályadíjt tűzött ki arra, hogy miként lehet valakinek az emlékező tehetséget élesíteni. A pályadíjat egy könyvműségről híres fiatal ember nyerte meg, ki azt írta, hogy kölcsönözni kell az illetőtől, — s ez azt soha sem felejtés el.

A kellemetlen tévedés. Veczler pálfalvi korcsmáros a mult heten vasárnap éjjel vizet akarván adni egyik beteg gyermekének, éjjel fölkel s a szekrényben levő pohár víz után nyúlt, és mert maga is szomjas volt, előbb ő emelte ajkához a poharat, mely mintegy negyven tüvel volt tele. A tüket Veczler csak akkor érzé, midőn már tömve volt a szája velők, Ijedségében újat dugta szájába, s e közben 15 darab tűt lecsuszott a torkán. Fájdalmas jajtást vitt véghez a szerencsétlen s a még szájában levő tüket felesége szedte ki. Egy félóra telte után azonban a korcsmáros már nem érzet fájdalmat.

Tolvajfogó. Londonban van egy gazdag magánzó, kit a balsors azzal vert meg, hogy egy hordszéken ül s onnan mozdulni nem képes. Nem régiben inasa távollétét felhasználva, egy tolvaj kopogtat be hozzá. A magánzó dilettáns festő volt, s abban a perczen is, midőn a tolvaj ur belépett, rajztáblája volt előtte. Tárcaja és órája